

עין משפט
נר מצוה

פמ א מיי פ"ט מהל'
טומאת מת הל' ג:
צ ב מיי שם הלכה א:

רבינו גרשום (המשך)

שחזר על פני המעט
 "למה ואכתא איבן
 למערת חורית שכ
 שבינו במחני" בין לרבנן
 "שכעון חני מות
 רפוחת" ב"מרת חורית
 אמר מיכן אמרת חור
 ששעון ד' הרי בין מרת
 ושחשור אמר שכ שמו
 ששחצור הרי חתן ויש
 כוכר בלרוב חויתו ב'
 אמרת ומרתות חור
 שפי לקמן אליבא דמאן
 דמשום שפוקית ב'
 הקבוצות בורק כ' אה:
 אהמא אחר כשהיה בורק
 ויחולתן כ' אהמא
 ששכונת בין הקבוצות
 ששולשית חורית בורק
 ברור דיוע הוא שאלמלא
 ששהוא שכונת בורק
 חמית מוצא מנה חרדי
 חתולתה היה נטול
 ויחולתה ולא היה בורק
 ויחור אלא כיון שאלמלא
 חלחלי חתולתה שידוע שיש
 שכונת בורק ולחיי צור
 בבורק חולתן כ'
 אהמא דהיישין שכונת
 קבוצות חורית: ד' אמות
 ש' ח' אהמתי שידוע
 חתה אהמא י' א' רבנן
 חמית ד' מעל: אהמא
 חמית ד' מעל: אהמא
 חמית ד' מעל: אהמא

ר שמעון היה. הדין נמ
אקקאר ר שמעון דר ארזה
ש מערה ח' אמות היה
קפא מחמת כ' אמות מ
רודבר ר שמעון אקמר ש
לא קשיא האי ררש קאמר
ממ ר' על ח' דהניא קאמר
ספי מג' אמות
ביניהם שיעור מ' אמות
רודבר וד' אמות באורך
היה תפיסה כ' ר' ורש
ש היהת אומר פסוק ור'
ר' ומתי' דהניא קשיא אלביא
תנא ררש כ' יהודה:
וארואן לא מותבא אמציעם
אכאצורלו ור' ורשאר כ' מתיס
אמציעסן מ' וד' ר' ח' מתי'
נתיורי: ר' שמעון. ור'
אמר קתיב באורך ממנו
ולתולת כ' אמה ותו לא ודא
ר' הוין ח' ממערה ו
ש' מן חצר שולש
המפתח ור' ממערת אחת
המפתח השני מן חצר הוי
אמר ור' מוקמה לא סיפא
כ' חייב תניא בורק
ממנו ולולת כ' אמה ור'
לררובן לא היה אלא ממני
ר' ור' לא שמוס קשיא ש
ררובן מערה ש באורך
המפתח ר' באורך המערה
המפתח השני מן חצר נ
באורך חייב ר' אמה:
נאנן בעינן כ' אמה: לעולם
מתי' נדירות
קתיב בורק כ' אמה קרנ
רדשי ק' לרובן
ממסירי הוין לא קשיא
דלמ ר' הונא ברבי דרב
וירושע שרבו באלכסונו
ול' לרובין כ'
באלכסונו לא נמי
בבורק המערה גופה
באלכסונו וכי אלא הונא
ברבדא באלכסונו שהמעה

[illegible]

קב.

פרט לידוע לדוקא נמלא הוא דזעינ מושבז דררכו פרט ליושג
 ושראז מומח צין יריכומוי דאית לן למימר דנכיי הוא דישאל לא
 מותצין ליה אכל ידוע שישראל הוא בכל ענין שיהיה יש לו תפוסה
 ותימה לפירושו דמאי אשמעי' אטו סלקא דעמיך דמושבז דררכו
 יגרוס שיהיה ידוע תפוסה כיון שידוע

שהוא ישראל^א ועוד קשה דלא הי
 דומיא דמת פרט להרוג ולא דומיא
 דמושב^ב [פרט ליושב] דכרכו^ג [פרט
 לראשו בין ארכובותיו] ונראה לפרש
 פרט לנמזי פי' פרט לידוע ולא בידוע
 דקאמר התם אחד ידוע ושנים
 תחלה דהאזיל ידוע שהוא נקבר שם
 ולא שידוע שלשם קבורה נקבר אבל
 האי פרט לנמזי היינו שידוע שלשם
 קבורה נקבר שם דיש לו שכונת
 קברות ואסור לפנותו משם ואע"פ
 שהוא קבר יחידי כדמניא ב"פ נגמר
 הדין (פסחדין 97 מ:): קבר הידוע
 אסור לפנותו פהו מקומו אסור
 בהנאה רשבי"א וכן פרי"ז בנייר א'
 דאמר בנייר דע"י שלשמן ידועין
 [אין] תחלה פ"ה להלכתא גמירי לה
 ואין נראה לר"י דלא שייך כאן הלכתא
 גמירי דהי דבר שיש בו טעם דכשיש
 ב' שלל היו ידועים ואחד ידוע לית לן
 למימר שלשם קבורה תמן שם כיון
 שהיו שם עדיין שנים שהיה שנקבר
 זה לא היו אותן ב' ידועין וכן ב'
 ידועין ואחד תחלה אבל שלשמן ידועים

ביניהן מארבע עד
 קברות ובודק ממנו
 א אחד בסוף עשרים
 ל' ב' אמה שרגלים
 מצאו גומלו ואת
 יבע ועד שמונה מני
 אמות על שש אי ר'
 על שמונה לעולם ר'
 הוא דתניא מציא
 אמות עד ח' יש להן
 קברות רבי שמעון
 ר' שמעון רואין את
 יהושא מצטרפין מד'
 זוקימתא כר' שמעון
 ו להלן עשרים אמה
 תין הויין אי רבנן תמני
 נן היא וכגון דברק
 אלכסונא הא נמי
 ותרתי הויין חדא
 באלכסון לא אמרינן
 רב

או שאין דועזן סתמא דמילתא דלשם קצוה הניחוס שס:
מארבע אמות ועד ח'. פיה דס"ל להאי מנא דמוכה של
מעה ד' אמות על ח' וס"ל נמי דג' ממים נקצרין ככול מערה
ללא הוי אלא ד' אמות וקשה לר"י דלקמן דייק מני אי ר' שמעון
זי רבנן הו"ל למידק נמי דלא אמיא לא כמר ולא כמר דייקא אין
זין כוך לכון כשיעור שיש במשנתניו שהוא אמה צינתיים לכה^א
ומיהו איכא לנמימר דמתני' כרצנא^ב דלמחר הכל כפי הקטע^ג ועוד
הקשה ר"י דהך משנה דהמונא מת אימתא נמי בזהלות (פט"ו מ"ג)
וקטני נמי הם כסיפא בדוק בדוק אמה ומניח אמה ואי סבר
האי תנא דליכא אלא צ' טפחים זין כוך לכון אמאי מניח אמה^ד
ומיהו בלא"ה צריך ליתן טעם אמאי דקטני בחוספתא דזהלות (פט"ו)
דאיכא בהם ו^ה מאן דלמר א^ה [דלצ"ה] בדוק אמה ומניח שמים אמאי
מניח צ' כיון שאין כי אם אמה זין כוך לכון אבל ודאי קשה לר"י
דלמחר ר' שמעון בסמוך רואין את האמנעיים כאלו אמה ואשר
מאמרין מל' אמות ועד ח' והאיך יתפרסו כשיעור ד' אמות אי רואין
לחמנעיים כאלו אינן א"כ הוי אמה זין כוך לכון ואין ו^ה להיות אלא
צ' טפחים כיון דשלתן צד' אמות ומפרש ר"ת דהך ג' דקטני
הכא שנים מהן מרווח המערה ואחד מאורן^ה יש זין כוך לכון אמה
כשיעור דמתני' וד' אמות היינו לשנים שברוח צ' אמות ואמה
צינתיים הרי ג' והשלישי ינאם כסוף אמה רביעית חצי אמה מרווח
המערה וחצי אמה מארכה צוית והשתא אחי שפיר דכשמאן רזופין
ממש רואין אמנעיים כאלו אינן וליכא אמה זין כוך לכון^ו:
בדרך הימנו ודחצין כ' אמה: רגילין הוו להניח מל' מרגלותיו
כלפי המערה ומייתי בשמאלו ראשו ללד מערה ומרגלותיו

הפוכין לזד אחרת דלית לן למימר ממערה אחרת הוא לפיך בודק להלן כ' אמה: **במאי** אוקימתא בר"ש. הלשון דחוק מאד דמשמע דמשום דלוקמה בר"ש פריך והדר פריך מני אי ר"ש אי רצנן דלא אחיא כשום מנא' ועוד דמגופה מלי למיפך דכיון דקמני דהמעה ארכה ח' א"כ כ' ומרתני הוא"ל: **ובבגין** שברק בא"כסונא. פ"ה דאלכסון ד' על ו' הן ז' [אמות] כאלכסון של ה' על ה' ולא יתכן^ו שיהי ד' על ו' תן החוט באלכסון של ד' על ד' מה יהיה לו ד' אמות וח' חומשין ועוד נשאר זד למטה ב' אמות וצין הכל לא יאה החוט ארוך אלא ו' אמות ושגלה חומשים וכל שכן איך החוט ציושר כאלכסון מארבע על ו' שיהא פחות ועוד על כרחך אלכסון של ה' על ה' גדול יותר דהא צה' על ה' יש כ"ה אמות ובארבע על ו' יש כ"ד':

הבא

ש"ר ר"ש וס"פ רבנן: ה"ג ופגון דדוק באלכסונא. וכ"כ צפר"ח
ע"ד' וכשמלא ג' מתים ורואה לדקוק לפניו כותלי המערה
תל שארכו ו' נמצא מקום הכוכין בתוך כותל המערה ארבע
אמות

להו' ב' חומשין ע"כ' ואבתי לא כ' היא הא לא קשיא משום דההיא מערה לא מורכבת היא
על' ובההוא קצרות של מערה מחסורין הני' ב' חומשין דנכנסין להתם ומשום הכי לא מורקק
מערה מרד לה באלכסונא אידך מערה נמי של אידך צל של חצר מרדל לה נמי באלכסונא א' הכי
טפי ולו חזר' ומ' דכ"ב היא דאידך מערה מייחדת נמי באלכסונא י"ב חומשין ואבתי מתני' מאי
אמרין דבדוק. תרי מערות באלכסונא לא אמרין ולעולם כרבנן מתוקמא דקתי' בודק ממנו ול'
הכי ר' שמעון לא מקשי' אלא סיספא דהא מתני' דירשא ריהא לא מיתוקמא כרבנן משום א'
הא אמר' ד' אמות ע"כ'. אבל ר' שמעון מתוקמא דהא מתני' דירשא ריהא לא מיתוקמא כרבנן משום א' שבעין

המוכר פירות פרק ששי בבא בתרא

מלא שלשה: מתים מושכבים כדרךך זה בצד זה אם יש צין
הראשון שלשישי קרוב לר' אמות או קרוב לר' הרי זו שכות
בצרות ולא יוכל מכאן דקנו מקומן דסבירא ליה להאי תנא תוכה
של מערה ארבע אמות על ח' וסבירא ליה נמי שג' מתים נקברים
בכותל רחבה דלא הוה אלא ארבע

אמות כ"ד ג' אמות לשלשה כוכין
ו"ז טפחים צין כוך לכוך וטפה לוזית
הרי ו' טפחים סך הכל ד' אמות
ויצטול הארוך ח' אמות יקצור לפי
השזון ו' ו' מתים צו' אמות ושי
אמות הנותרות הן י"ב טפחים וזו
ממנה ו' טפחים לה' אצירות שכן ששת
הכוכין טפחיים לכל אצור ואצור שאלו
טפחיים לוזיות והלכך כשמואלן שלשה
בצדק ד' אמות איכא למימר וזהו
כותל קצר של מערה שנגד הפתח.
וה"נ איכא לספוקי ככותל הארוך
אלא שעדיין מלא ג' נתמלאו כל הכוכין.
וכן אם מלא ג' מפתחין בצדק ח'
האמצעין בצדק המערה נקצרו אלא
שעדיין יש כלא ג' כוכין שנתמלאו
ועפר כשנפלה המערה ועדיין לא
נקצרו בהן מת. אבל מלאן רזופין יותר
משיעור הזה אין זה שכות קצרות
אלא ע"י הדחק נקצרו לשם על מנת
לפנותן היס ולמחר ולא קנו מקומן
וגם אין צריך לזדקן יותר. הנה לא
גריסין כמלא המטה ויורה: וצדק
ממנו ולפני כ' אמה. איכא דמלא ג'

[illegible]

בצריחתא אליבא דר"ש: יש להן תפוסה. ממחר שמאלא ממני ולא הרוגים וגם מושבעין כדרך והיינו הווא תנא דלעילא אליבא דר"ש האמתא: משום ר"ש גוי. ר"ש סתם היינו ר' שמעון בן יוחי: ראינו וטעמא מפרש לקמן בשמעמין [ע"ב]: ר"ב הויין. שמי מערות של ח' וש' דחזר הרי כ"ב: ואי רבנן. מוקי להך סיפא אע"ג דרישא ודאי לא אתיא כרבנן האמרי במתני' [ק] אורכ מערה ו' ותמני סרי הויין י"ב דשני מערות וש' דחזר: לעולם. הך סיפא רבנן היא כלומר שבדק מערה ראשונה בלכסון כי המערה היא לרבנן שיש בהן כושי' מכאן ומכאן בצורך ד' אמות והן מסודרין ב

[illegible]

מסורת הש"ס

(f) ר"מ, (צ) ר"מ, (ג) רש"א,

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה וזרק וכו'
ומספקא ליה באיזה צד
יניח לצדוק: (ב) ד"ה שרגלים
יכו' נשדה זו שטות:
(ג) תום' ד"ה מארבע וכו'
ולכא הוה למאן דאמר
רלב"ע צדוק אמה:
(ד) בא"ר צין כח לצד ואין
ראוי להוה:

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]